

Alpha-fest VT 2009

”Historien är en berättelse om krig och kungar.” Varför blir det krig? Ingen vinner på att kriga. Sverige vann Skåne, Blekinge, Halland och Bohuslän på 1600-talet. Visst vann vi väl? Jo, men vad kostade det?

Dåtidens krigföring med trupper som möttes på ett slagfält. Sårade föll till marken och blev ihjältrampade av andra soldater eller av hästar som rakt inte bitt om att få delta. När slaget var över låg döende och sårade och skrek av smärta. Få av dem fick någon hjälp.

Varför krigar vi?

Just nu

Sri Lanka Slutoffensiv (?) efter ett krig som pågått sedan -70talet mellan tamiler och singaleser – hinduer och buddhister. Minst 70 000 döda.

Kongo-Kinshasa Krig av och till sedan 50-talet då kolonialismen avvecklades. Dag Hammarskjöld. Fick sätta livet till i sina försök att medla fred. Nu är det skarpt läge sedan 1998. 1200 människor dör dagligen genom svält sjukdomar, våldtäkt/hiv och rena krigshandlingar. Ett av världens rikaste länder och samtidigt ett av de fattigaste.

Darfur startade 2003. Man räknar med 300 000 döda (FN:s siffra) och 2 millioner flyktingar. Regeringen i Khartoum kapar hjälpsändningar och använder dem för egna syften.

Inbördeskriget i Algeriet bröt ut Annandag jul 1991 sedan islamisterna (FIS) vunnit valet och militären tagit över i stället. Fram till slutet av 90-talet räknar man med cirka 100 000 döda. Nu är Al-Qaida på väg in varför framtiden är osäker.

Tjetjenien gjorde sig fritt när Sovjet kollapsade. Från 1994 har det rått mer eller mindre krig. Man räknar med över 100 000 döda.

Iran-Irak 1980-88 250 000 döda. Gränserna låg som tidigare.

Nordirland 3254 döda sedan 1960-talet då terrorn blossade upp.

Varför krigar vi?

Somliga skyller på politikerna eller på politiken.

Andra talar om oljan och andra naturrikedomar.

Orättvis världshandel och dåligt bistånd.

Orättvis fördelning av åkermark

Förtryck och ofrihet.

Det är något fel på oss

Inte bara på politikerna utan på själva människan. ”Är människan mänsklig?” De som genomförde Holocaust – Förintelsen av 6 miljoner judar var till största delen goda familjefäder. Det samma gällde för de etniska rensningarna i Bosnien under kriget på Balkan.

Kurs i självkännedom

En Alphakurs handlar i första hand om Gud – inte minst i Jesu gestalt. Men den kan också ge en hel del ganska överraskande självkännedom. Det är en hörnsten i kristen tro att Jesus lät sig dödas av människor för att hjälpa oss att komma till rätta med något destruktivt som ligger dolt i vårt väsen och som vi ofta ser hos andra men sällan eller aldrig hos oss själva.

Vi tänker oss ett test. Du får mer och mer av framgång, makt eller rikedom. Blir du mer och mer hjälpsam, generös och ödmjuk – eller blir du i någon mening det motsatta? Hård, självsvådig, maktgalen eller girig. Varför hungrar högavlönade direktörer efter bonus?

Detta något som skapar konflikter kan vi helt enkelt beskriva som en sorts oförmåga att få nog. Om vi har fått smak för något så kan vi aldrig få nog. Den som fått smak för makt kan aldrig få tillräckligt med makt. Ständigt skall han ha mer. Samma sak gäller droger eller berömmelse. Redan vanligt välstånd fungerar på samma sätt. Vi vill ha en ständigt växande levnadsstandard och ökande köpkraft. Den som börjar snatta i butiker för skojs skull kan snart inte låta bli. Den som spelar om pengar kan snart inte heller låta bli.

Detta något som vi börjar älska på detta tvångsmässiga sätt blir som en gud över våra liv. Alkoholen är ett tydligt exempel. Den råder över alkoholisten med en fruktansvärd makt.

Det man får smak för kan bli en fångenskap.

Den kluvna människan

Vi kan beskriva samma gåtfulla egenskap på ett annat sätt. Vi vill alla två saker som inte går att förena. Dels vill vi ha nära och kära, dels vill vi kunna göra som vi själva vill utan att alltför mycket hindras av andras önskemål eller behov. Man vill kunna ha en varm och mysig familj och så vill man helt ut kunna förverkliga sig själv.

En tonåring vill bli fri. Från morsans tjat, från skolans plikter. Fri till att göra som man själv vill. Om man konsekvent skall göra det man känner för så kommer man att svika de människor som står en nära. Till sist kanske dessa tröttnar och drar sig undan. Tonåringen har då kanske blivit medelålders. Då har han roat sig kungligt men har inga vänner kvar. Då börjar han längta efter frihet. Allt det där som han fick smak för som ung kanske nu har blivit en samling vanor som han inte kan bryta med. Dessutom vill han bli fri från konsekvensen av sina val. Han vill få tillbaka sina vänner som kanske numera är hans ovänner.

(Här möter vi karriäristen och arbetsnarkomanen som sitter vid datorn och jobbar t o m på julafton för att fixa lite ärenden medan barnen öppnar sina paket. Vi möter också mannen som vill ligga 5 à 6 gånger per dag med sin hustru som vill max 2 gånger per vecka. Han tvingar igenom sin vilja tills hon en dag utan förvarning tar ut skilsmässa. Hon har länge försökt tala med honom men bara mött döva öron.)

Frihet betyder alltså olika saker tidigt i livet och sent. När Fan blir gammal så blir han religiös. Då har han settkonsekvensen av sitt eget sätt att leva. Kristen tro är inte en barnsjukdom som man växer ifrån med tilltagande livserfarenhet. I stället är den något som kan te sig som räddningen när man upptäckt att den frihet man önskade från början ledde en vilse.

Den stora bristvaran

Den som börjar snatta kan snart inte sluta utan tenderar att ta större och större risker. Den som får smak på makt eller pengar vill ha ständigt mer. Vi längtar efter den frihet som gör att vi kan få det vi önskar oss. Men vi hamnar ofta i fångenskap i stället. Vi betar oss som det var något livsviktigt som vi saknade. En sorts svart hål som vi försöker fylla med något. Men vad vi än stoppar in i det svarta hålet så blir det inte fullt utan hålet blir snarast större och suget växer.

Vad kan det vara som vi saknar? Vad är vårt största behov? Pengar? Olja? Mat? Hälsa? Lycka? Rättvisa? Fred?

Det säkraste sättet att bli olycklig är att jaga efter lycka. Finns det något som vi kan fylla tomrummet med så att det blir fullt och så att vi slutar att jaga?

Bibeln ger ett överraskande svar: Rättfärdighet. Jesus sa vid ett tillfälle:

**Sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också.
(Matt 6:33)**

Vad är rättfärdighet? Ett gammaldags ord. Är det samma sak som rättvisa? Nej, rättvisa kan du kräva genom att anklaga någon som du anser vara skyldig till något. Rättfärdighet är en frivillig generositet. Den hör inte ihop med anklagelse, krav eller skuld utan den hör ihop med kärlek.

Om vi tänker oss ett folk med idel rättfärdiga människor så behövs varken polis eller domare. Rättvisan får man på köpet. Maten räcker till alla. Lyckan får man i förbifarten genom givandets glädje. Om alla folk söker rättfärdighet i stället för lycka så får man fred eftersom andras behov betyder lika mycket för en som ens egna.

Hur blir man rättfärdig?

Den tagande och krävande livsstilen kan bytas till en utgivande. I stället för ett inre svart hål som bara växer när man försöker fylla det kan man få en inre vattenkälla.

På den sista dagen, den största i högtiden, stod Jesus och ropade: "Om någon törstar, så kom till mig och drick! Den som tror på mig, ur hans innersta skall

strömmar av levande vatten flyta fram, som Skriften säger.” (Joh 7:37-38)

Kom till mig och drick, säger Jesus. Det var ju lätt gjort den gången. Hur gör man nu? Man kan börja med en Alpha-kurs.

Vad är det för vatten han talar om? Det är hans kärlek som skiljer sig från vår. Vi vill finna något älskvärt hos den eller det som vi älskar.

Hela frågan är egentligen ganska enkel. Om Gud får vara din gud i stället för karriären eller människors beundran eller vad du försökt stoppa in i det svarta hålet. Då börjar bitarna i ditt livs pussel att äntligen falla på rätt plats.

Sven Reichmann